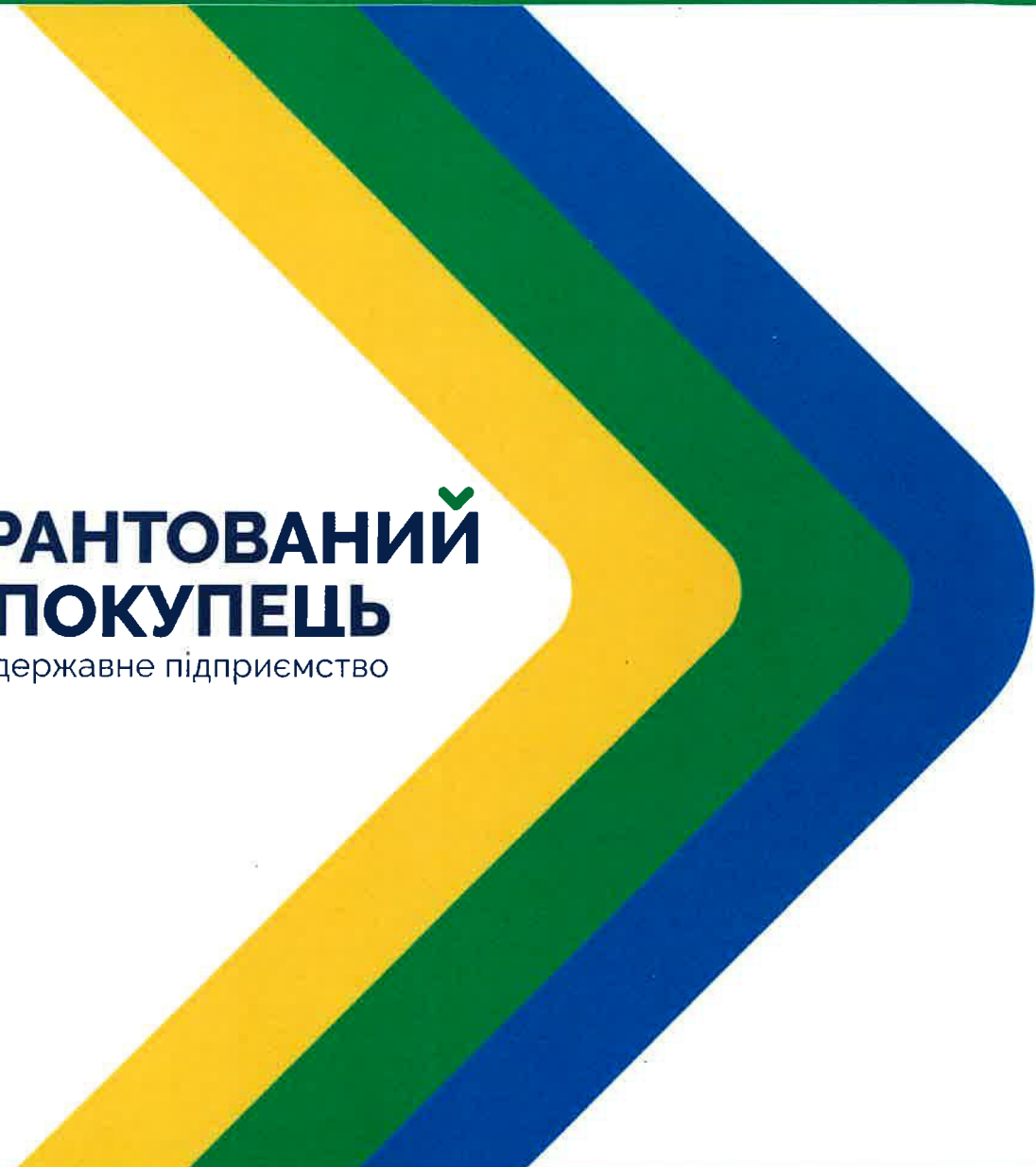

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

ГАРАНТОВАНИЙ
ПОКУПЕЦЬ
державне підприємство

2020

ЗМІСТ

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства.....	3
2. Результати діяльності.....	5
3. Ліквідність та зобов'язання.....	27
4. Екологічні аспекти.....	28
5. Соціальні аспекти та кадрова політика.....	28
6. Ризики.....	30
7. Дослідження та інновації.....	32
8. Фінансові інвестиції.....	32
9. Перспективи та інновації.....	32

Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Державне підприємство «Гарантований покупець» (далі - ДП «Гарантований покупець» або Підприємство) засновано на державній власності з метою забезпечення купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (у разі використання гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим «зеленим» тарифом відповідно до законодавства, а також отримання прибутку від провадження господарської діяльності, забезпечення загальносуспільних інтересів в електроенергетичній галузі України, необхідних для задоволення інтересів громадян, суспільства і держави, та забезпечення сталого довгострокового розвитку електроенергетичної галузі і конкурентоспроможності національної економіки України.

Підприємство утворено 20.06.2019 на базі філії «Гарантований покупець» державного підприємства «Енергоринок» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 324 «Про утворення державних підприємств «Гарантований покупець» та «Оператор ринку» та є державним комерційним підприємством.

ДП «Гарантований покупець» діє відповідно до законодавства України, на підставі Статуту ДП «Гарантований покупець», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 455, згідно з ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 27.12.2017 № 1471, є юридичною особою, та підпорядковане Кабінету Міністрів України, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням.

Діяльність Підприємства унормована і регламентується Законом України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 № 2019-VIII, Законом України «Про альтернативні джерела енергії» від 20.02.2003 № 555-IV, Постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 (зі змінами) «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим тарифом та за аукціонною ціною», Правилами ринку затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (зі змінами), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (зі змінами), Положенням про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (зі змінами) (далі – Положення 483), іншими нормативно-правовими актами законодавства, відповідно до яких регулюється діяльність ринку електричної енергії.

Предметом діяльності Підприємства, крім купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії, є надання операторові системи передачі

електричної енергії послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Крім того, відповідно до Положення 483, Підприємство включено до переліку учасників ринку електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії.

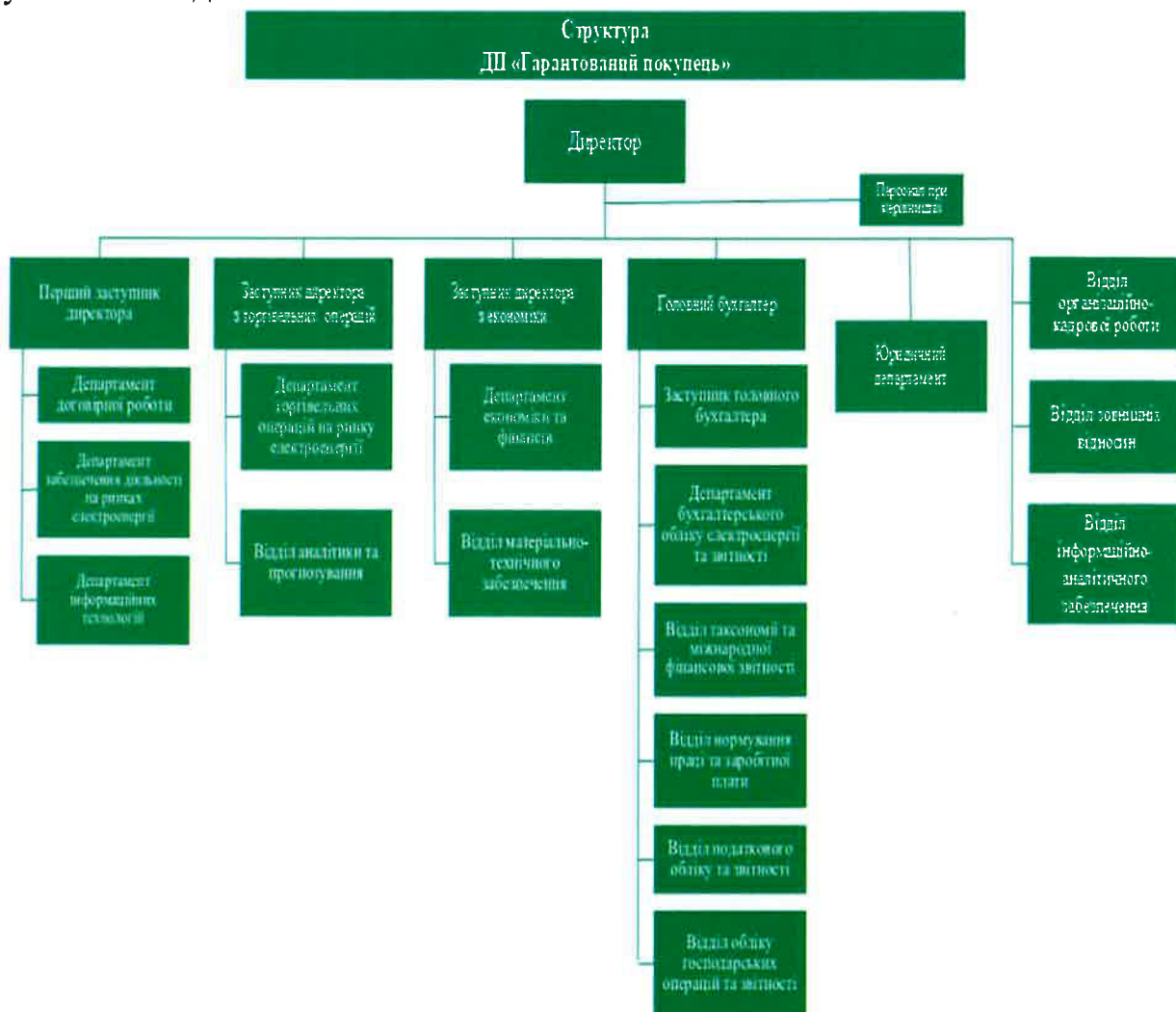
Отже, до спеціальних обов'язків, покладених на ДП «Гарантований покупець» належать:

- спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії;
- спеціальні обов'язки для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії.

ДП «Гарантований покупець» не належить до суб'єктів господарської діяльності, у власності та користуванні яких є об'єкти підвищеної небезпеки (відповідно до вимог Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»).

ДП «Гарантований покупець» не належить до містоутворюючих підприємств.

Організаційна структура ДП «Гарантований покупець» покликана забезпечити виконання всіх завдань покладених на Підприємство. Вона має наступний вигляд:

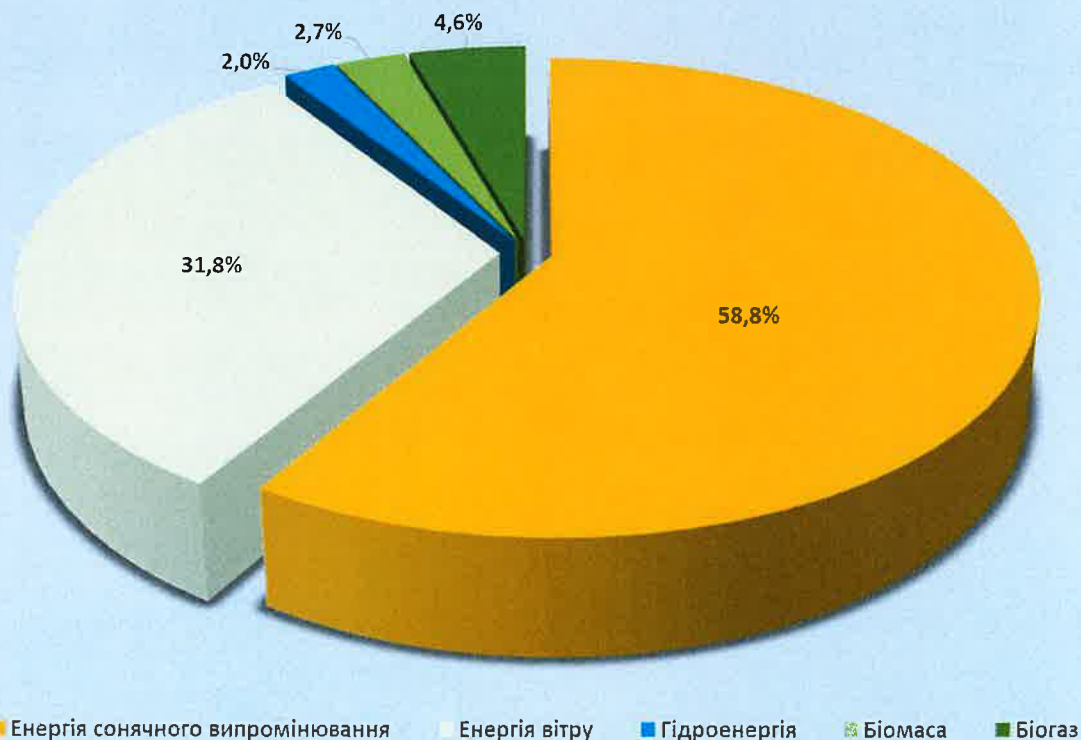
Результати діяльності

Виконання ДП «Гарантований покупець» спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії

За результатами 12 місяців 2020 року обсяг електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, купленої у суб'єктів господарювання які входять до балансуєчої групи ДП «Гарантований покупець» та яким встановлено «зелений» тариф, склав 10 219,0 тис. МВт·год, з яких:

- Енергія сонячного випромінювання - 6 007,4 тис. МВт·год;
- Енергія вітру – 3 251,7 тис. МВт год;
- Гідроенергія – 209,4 тис. МВт·год, у т. ч.:
  - що виробляється мікрогідроелектростанціями – 19,4 тис. МВт·год;
  - що виробляється мінігідроелектростанціями – 88,6 тис. МВт·год;
  - що виробляється малими гідроелектростанціями – 101,4 тис. МВт·год;
- Біомаса – 279,0 тис. МВт·год;
- Біогаз – 471,5 тис. МВт·год.

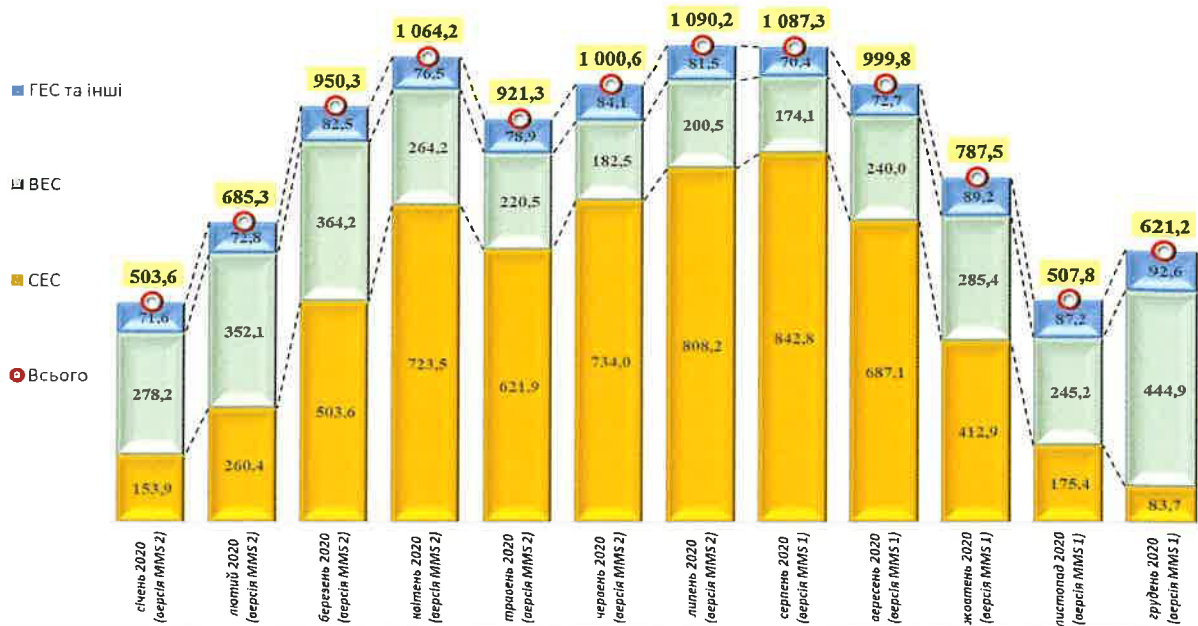
Структура обсягів виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за січень - грудень 2020 року

Динаміка сезонної змін виробництва електроенергії з альтернативних джерел з січня 2020 по грудень 2020 року, тис. МВт·год

У грошовому виразі обсяг виробленої електричної енергії виробниками за «зеленим» тарифом склав 49 001,6 млн. грн (з ПДВ), з яких:

- Енергія сонячного випромінювання – 32 895,8 млн. грн (з ПДВ);
- Енергія вітру – 11 808,0 млн. грн (з ПДВ);
- Гідроенергія – 925,3 млн. грн (з ПДВ):
  - що виробляється мікрогідроелектростанціями – 114,7 млн. грн.;
  - що виробляється мінігідроелектростанціями – 398,5 млн. грн.;
  - що виробляється малими гідроелектростанціями – 412,1 млн. грн.;
- Біомаса – 1 292,4 млн. грн (з ПДВ);
- Біогаз – 2 080,1 млн. грн (з ПДВ).

Середньозважена ціна купівлі електричної енергії у виробників за «зеленим» тарифом впродовж 2020 року, з урахуванням встановленого НКРЕКП «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену суб'єктами господарювання, на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, та надбавки до «зеленого» тарифу за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва, склала 3 996,01 грн/МВт·год (без ПДВ), а саме у I півріччі – 3 943,79 грн/МВт·год та у II півріччі – 4 048,55 грн/МВт·год (довідково: II півріччя 2019 року - 4 201,23 грн/МВт·год) у тому числі за джерелами енергії:

Таблиця 1

Середньозважена ціна купівлі електричної енергії в розрізі місяців, грн/ МВт·год (без ПДВ)

За джерелами енергії	I півріччя 2020 року	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень
СЕС	4 623,09	4 539,89	4 505,47	4 412,09	4 714,18	4 694,35	4 676,89
ВЕС	2 861,75	2 775,23	2 779,86	2 781,96	2 987,40	2 983,68	2 981,62
Мікро ГЕС	4 579,55	4 389,04	4 339,74	4 470,04	4 777,69	4 769,29	4 780,97
Міні ГЕС	3 519,03	3 307,65	3 352,47	3 398,80	3 677,16	3 688,40	3 648,85
Малі ГЕС	3 172,09	3 060,70	3 060,70	3 060,70	3 293,10	3 293,10	3 293,10
Біомаса	3 489,22	3 354,67	3 362,08	3 365,23	3 590,02	3 597,16	3 581,66
Біогаз	3 397,37	3 270,15	3 274,71	3 272,79	3 523,68	3 523,93	3 517,57
Загальна середньозважена ціна	3 943,79	3 388,41	3 491,06	3 691,43	4 202,45	4 187,86	4 273,23

За джерелами енергії	II півріччя 2020 року	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
СЕС	4 503,60	4 960,90	4 199,75	4 209,76	4 628,52	4 679,38	4 574,95
ВЕС	3 198,33	3 157,76	2 972,62	2 994,47	3 295,36	3 279,24	3 308,12
Мікро ГЕС	5 393,47	5 174,14	5 177,92	5 133,24	5 579,10	5 530,40	5 518,02
Міні ГЕС	4 083,99	3 898,42	3 894,39	3 858,98	4 272,92	4 190,23	4 170,32
Малі ГЕС	3 690,48	3 493,10	3 493,10	3 493,10	3 837,20	3 837,20	3 837,20
Біомаса	4 109,21	3 902,70	3 944,99	3 905,08	4 283,98	4 292,53	4 274,27
Біогаз	3 944,12	3 738,51	3 740,56	3 740,32	4 113,47	4 116,00	4 118,43
Загальна середньозважена ціна	4 048,55	4 543,35	3 978,42	3 888,84	4 094,78	3 917,46	3 608,53

Слід зазначити, що зменшення середньозваженої ціни купівлі виробленої з сонячного випромінювання енергії, у другому півріччі розрахункового року, відбулося внаслідок перерахунку встановленого НКРЕКП «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену суб'єктами господарювання на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (далі – ВАД або виробники за «зеленим» тарифом).

Зазначений перерахунок обумовлений прийняттям Верховною Радою України Закону від 21.07.2020 № 810-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з

альтернативних джерел енергії», яким, зокрема, передбачені особливості встановлення «зеленого» тарифу для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, у період з 1 серпня 2020 року, та запровадження понижуючих коефіцієнтів до встановлених НКРЕКП «зелених» тарифів згідно зі статтею 9¹ Закону України «Про альтернативні джерела енергії».

Таблиця 2

Середньозважена ціна купівлі електричної енергії у 2020 році, грн/ МВт·год (без ПДВ)

За джерелами енергії	12 місяців 2020 року	I квартал	II квартал	I півріччя	III квартал	IV квартал	II півріччя
СЕС	4 563,22	4 460,01	4 695,08	4 623,09	4 465,80	4 635,13	4 503,60
ВЕС	3 026,34	2 779,34	2 984,59	2 861,75	3 041,55	3 297,13	3 198,33
Мікро ГЕС	4 923,61	4 400,33	4 776,27	4 579,55	5 165,37	5 542,83	5 393,47
Міні ГЕС	3 747,01	3 361,13	3 670,05	3 519,03	3 888,49	4 214,99	4 083,99
Малі ГЕС	3 386,17	3 060,70	3 293,10	3 172,09	3 493,10	3 837,20	3 690,48
Біомаса	3 860,38	3 360,53	3 589,02	3 489,22	3 916,13	4 283,16	4 109,21
Біогаз	3 676,53	3 272,52	3 521,88	3 397,37	3 739,80	4 116,02	3 944,12
Загальна середньозважена ціна	3 996,01	3 555,90	4 221,67	3 943,79	4 144,07	3 890,19	4 048,55

Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641 (зі змінами), оплата купленої ДП «Гарантований покупець» електричної енергії у виробників за «зеленим» тарифом здійснюється за рахунок коштів, які надійшли від продажу електричної енергії на організованих сегментах ринку та коштів, які надійшли від НЕК «УКРЕНЕРГО» (оператор системи передачі або ОСП) як оплата послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

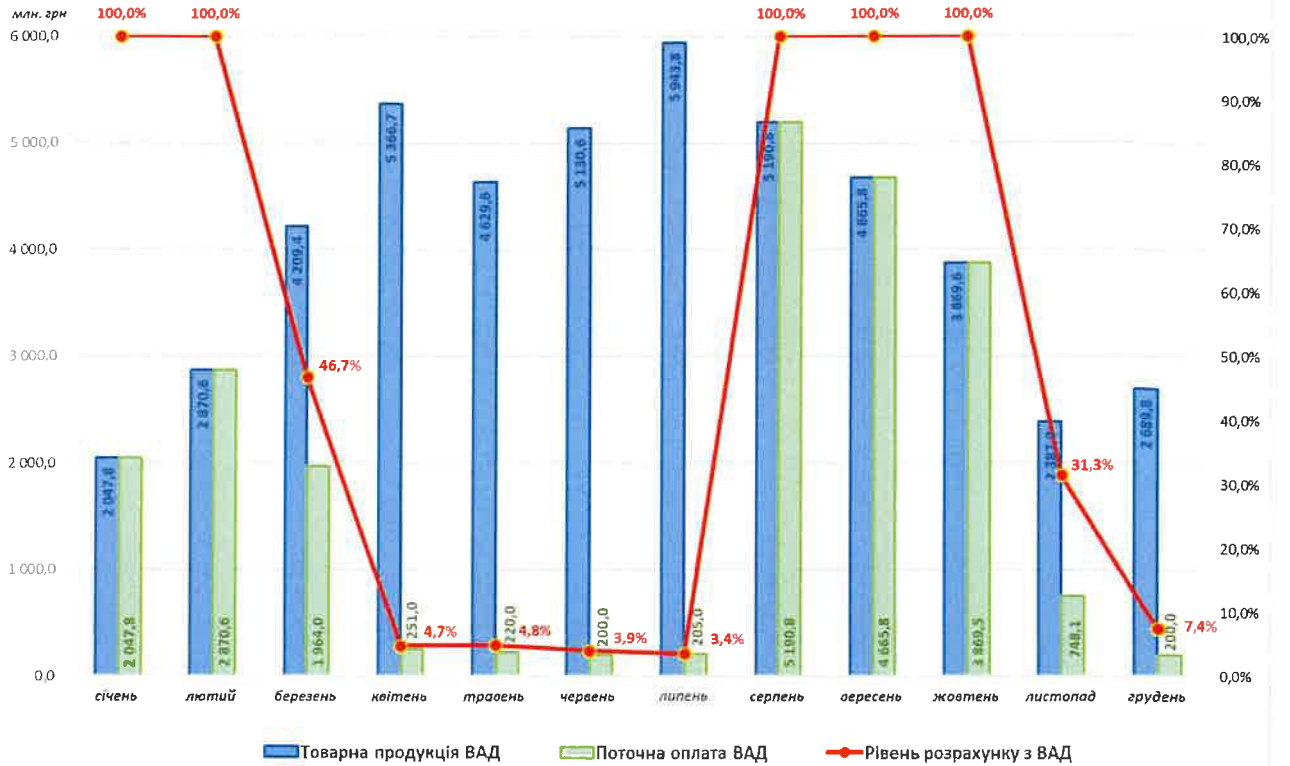
Крім того, починаючи з жовтня 2020 року, згідно з прийнятим Верховною Радою України Законом від 21.07.2020 № 810-IX та затвердженими Кабінетом Міністрів України змінами до Порядку проведення аукціонів, ДП «Гарантований покупець» почало проводити аукціони з продажу електричної енергії виробленої виробниками за «зеленим» тарифом. Отримані кошти також спрямовувались на розрахунки з виробниками за «зеленим» тарифом.

Для здійснення оплати електричної енергії, купленої ДП «Гарантований покупець» у виробників за «зеленим» тарифом за 12 місяців 2020 року на загальну суму 49 001,6 млн. грн. (з ПДВ), Підприємством було перераховано на поточні рахунки виробників кошти у сумі 22 431,5 млн. грн. (з ПДВ), рівень розрахунку склав 45,8% від вартості виробленої електроенергії.

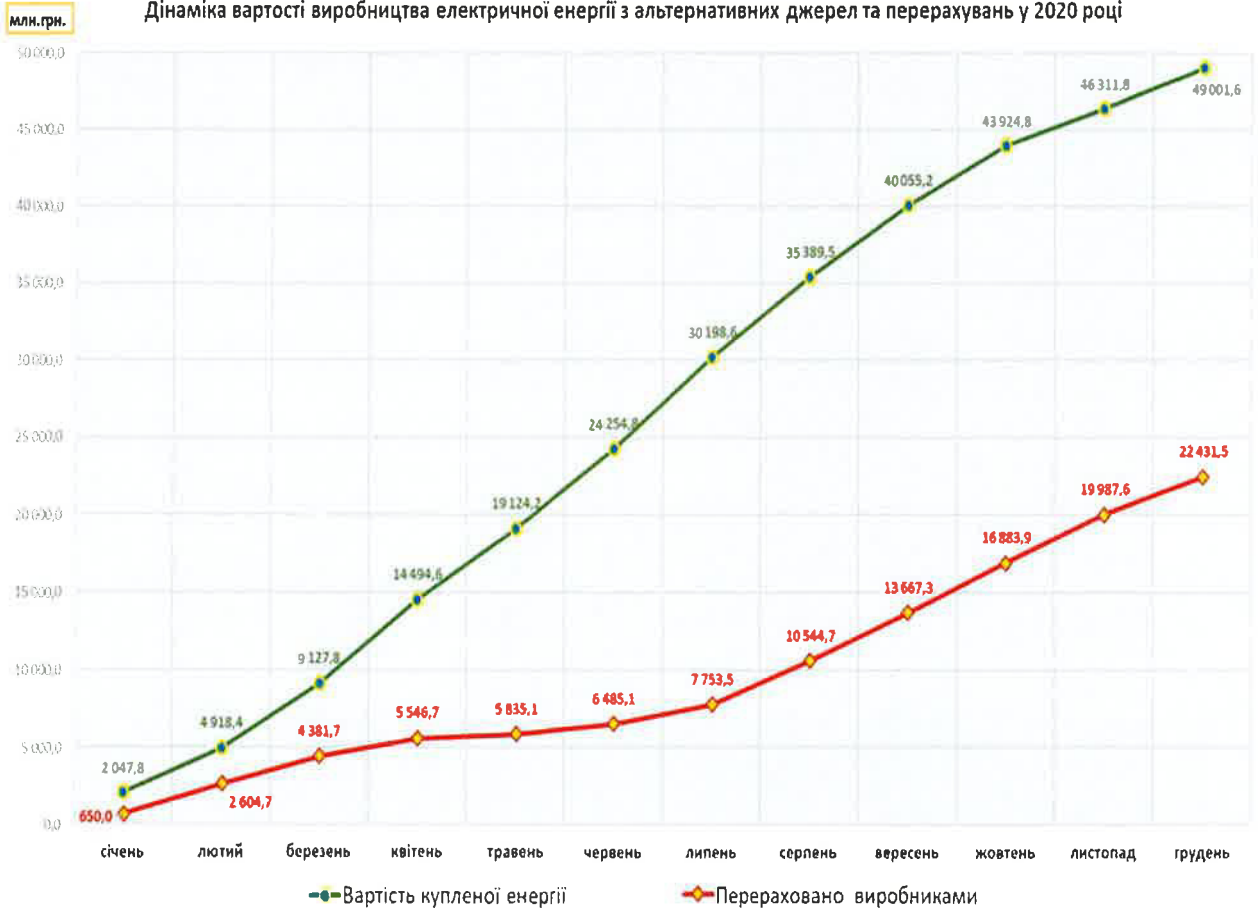

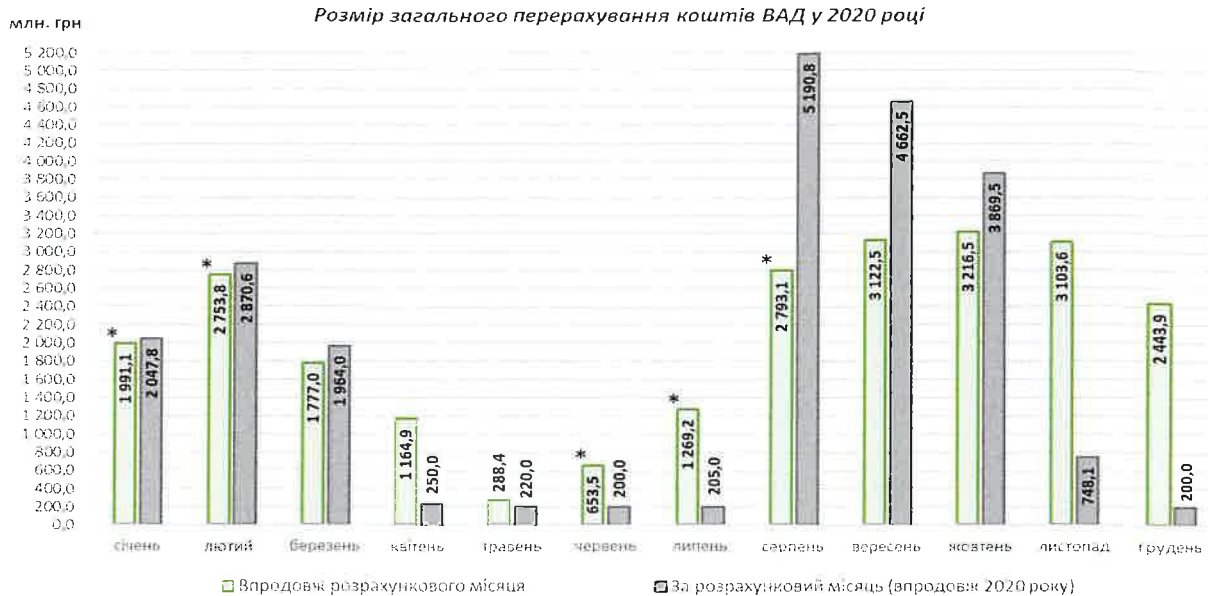

Поточна оплата ВАД з урахуванням доплат за електричну енергію 2020 року (станом на 31.12.2020)

Динаміка вартості виробництва електричної енергії з альтернативних джерел та перерахувань у 2020 році

*у т. ч. сплачено кошти в погашення боргу 2019 року.

Станом на 31.12.2020 заборгованість ДП «Гарантований покупець» за куплену у виробників за «зеленим» тарифом електричну енергію 2020 року склала 26 569,0 млн. грн, з яких за березень – 2 245,7 млн. грн, за квітень – 5 115,7 млн. грн, за травень – 4 409,6 млн. грн, за червень – 4 930,6 млн. грн, за липень – 5 738,8 млн. грн, за листопад – 1 638,9 млн. грн та за грудень – 2 489,7 млн. гривень.

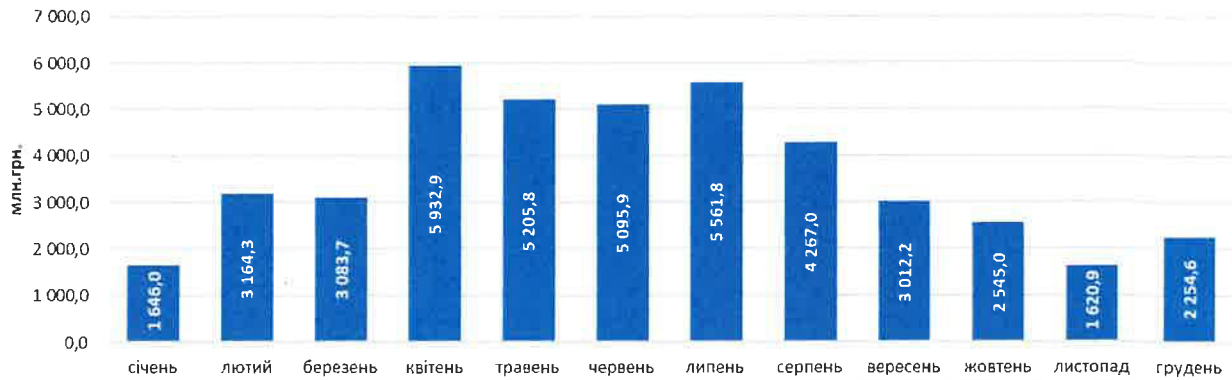
Основним джерелом коштів для погашення заборгованості перед виробниками за «зеленим» тарифом є кошти отримані від НЕК «УКРЕНЕГО» за послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – Послуга) та кошти, які надходять як сплата із врегулювання небалансів електричної енергії в частині ВАД.

ДП «Гарантований покупець» протягом 12 місяців 2020 року було надано НЕК «УКРЕНЕГО», як оператору системи передачі, послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел (з урахуванням коригувань впродовж 2020 року) на загальну суму 43 390,2 млн. грн (в т. ч. ПДВ), а саме:

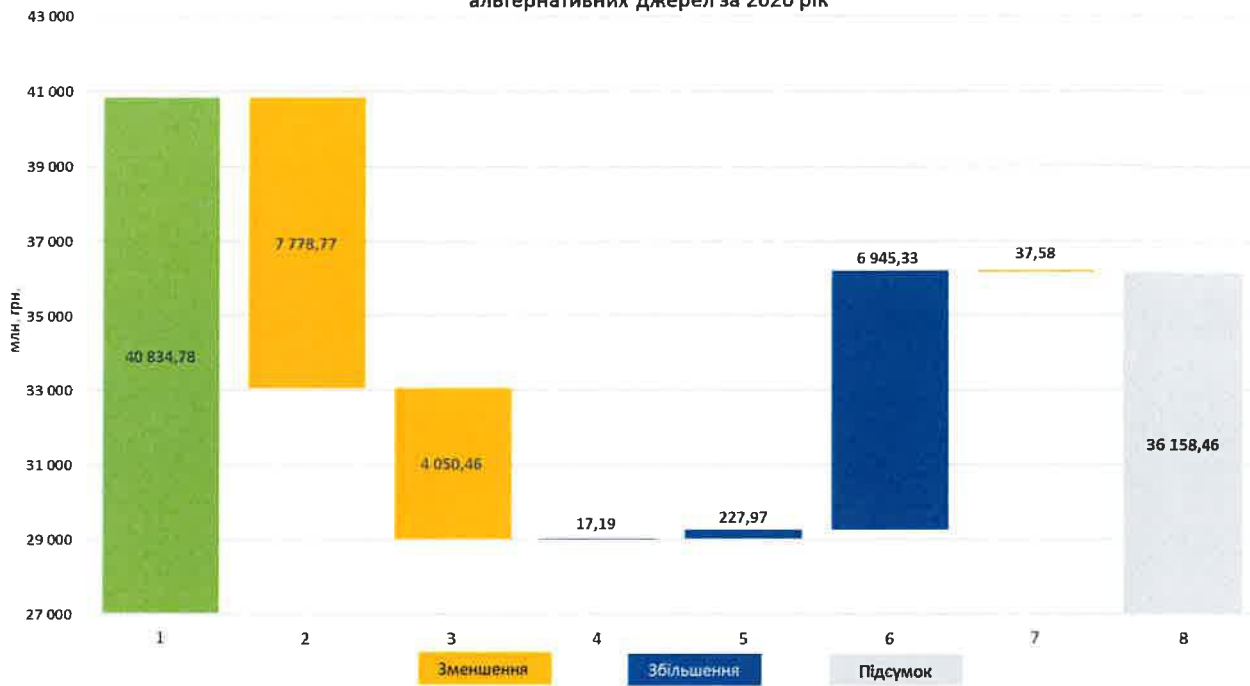
- у січні - 1 646,0 млн. грн;
- у лютому - 3 164,3 млн. грн;
- у березні - 3 083,7 млн. грн;
- у квітні - 5 932,9 млн. грн;
- у травні - 5 205,8 млн. грн;
- у червні - 5 095,9 млн. грн;
- у липні - 5 561,8 млн. грн;
- у серпні - 4 267,0 млн. грн;
- у вересні - 3 012,2 млн. грн;
- у жовтні - 2 545,0 млн. грн;
- у листопаді - 1 620,9 млн. грн;
- у грудні - 2 254,6 млн. грн.

Вартість Послуги наданої НЕК УКРЕНЕРГО у 2020 році

Складові вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за 2020 рік

- 1) Платіж виробнику за «зеленим» тарифом, що входить до балансуючої групи ДП «Гарантований покупець»;
- 2) Вартість електричної енергії, проданої на ринку, а саме:
  - на ринку «на добу наперед»;
  - на внутрішньодобовому ринку;
  - за двосторонніми договорами.
- 3) Вартість врегулювання небалансів електричної енергії балансуючої групи за «зеленим» тарифом;
- 4) Вартість електричної енергії, купленої на внутрішньодобовому ринку;
- 5) Витрати передбачені кошторисом ДП «Гарантований покупець» на його діяльність у розрахунковому періоді;
- 6) Різниця між витратами та доходами, що виникла під час виконання спеціальних обов'язків згідно з Положенням 483;
- 7) Розрахунок з ВАД згідно з постановою НКРЕКП від 07.02.2020 № 358 за рахунок фінансових доходів (% на залишки грошових коштів, інфляційні нарахування та штрафні санкції);
- 8) Вартість наданої послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії за 12 місяців 2020 року.

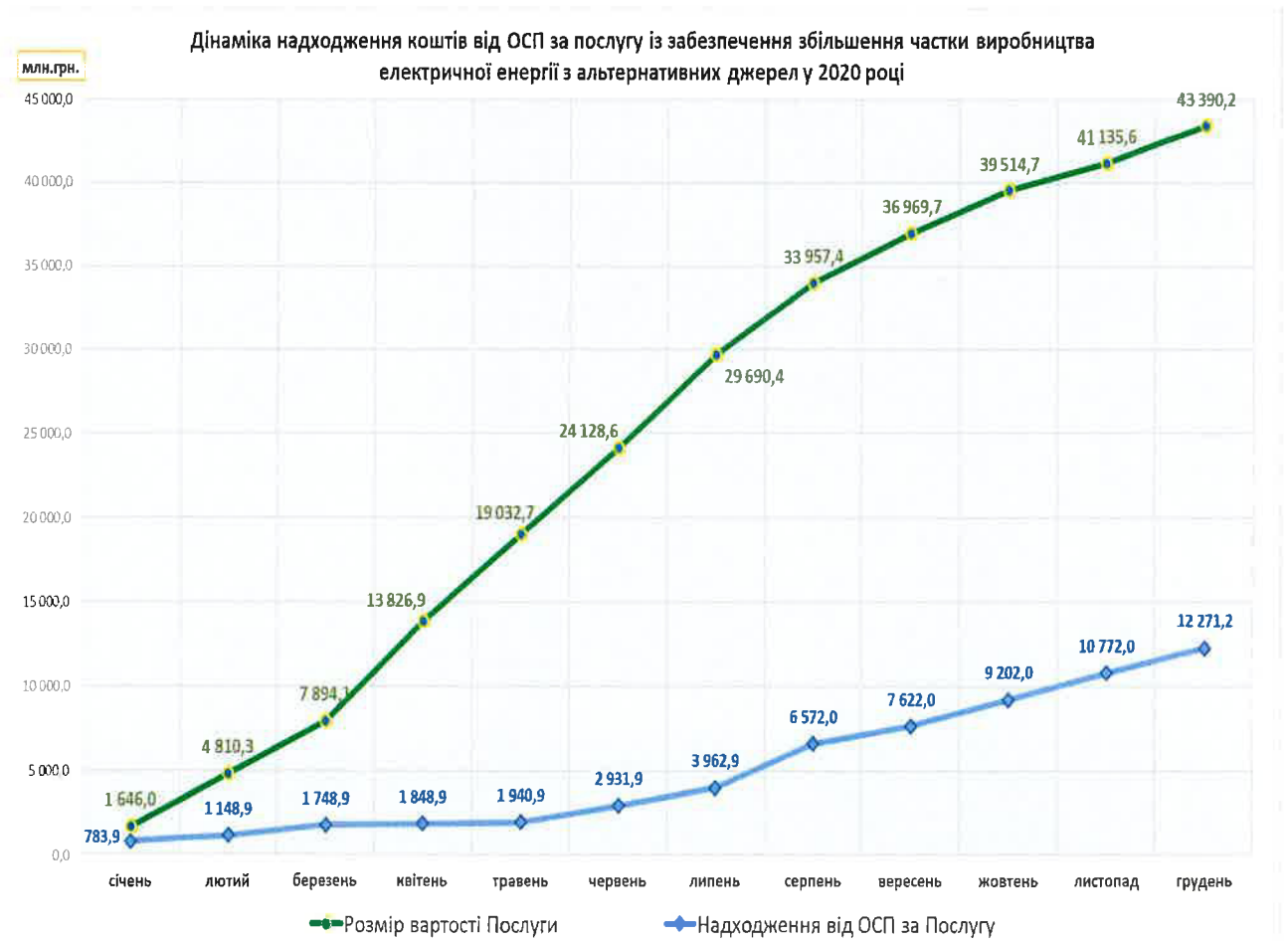

Протягом 2020 року ДП «Гарантований покупець» несвоєчасно та в неповному обсязі отримувало оплату за надану послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел від НЕК «УКРЕНЕРГО», що ускладнювало своєчасність та повноту розрахунків з виробниками за «зеленим» тарифом за продану ними електроенергію.

Станом на 31.12.2020, загальний розмір отриманих коштів від НЕК «УКРЕНЕРГО», за надану Послугу в 2020 році, складає 12 271,2 млн. грн (з ПДВ), що відповідає 28,3% від загальної вартості наданої у 2020 році Послуги.

Заборгованість НЕК «УКРЕНЕРГО» за отриману у 2020 році Послугу, станом на 31.12.2020, склала 31 119,0 млн. грн (з ПДВ), в т.ч.:

- за січень - 0,8 млн. грн;
- за лютий - 1 793,6 млн. грн;
- за березень - 2 926,8 млн. грн;
- за квітень - 5 032,2 млн. грн;
- за травень - 5 195,8 млн. грн;
- за червень - 5 069,7 млн. грн;
- за липень - 5 548,7 млн. грн;
- за жовтень - 1 734,0 млн. грн;
- за листопад - 1 609,9 млн. грн;
- за грудень - 2 207,6 млн. грн.

Виконання ДП «Гарантований покупець» спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електроенергії

В частині придбання електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах у виробників електроенергії за граничними цінами

За період з 1 січня по 31 грудня 2020 року відповідно до Положення 483 ДП «Гарантований покупець» за граничними цінами придбало у виробників електричної енергії загальним обсягом 47 923,0 тис. МВт·год на суму 23 107 499,9 тис. грн (з ПДВ), у тому числі у ДП «НАЕК «Енергоатом» – 46 299,3 тис. МВт·год, ПрАТ «Укргідроенерго» – 1 623,7 тис. МВт·год (таблиця 3).

Таблиця 3

Обсяги, ціна та вартість купівлі електричної енергії
відповідно до Положення 483 у 2020 році

Найменування	Період	Обсяг, тис. МВт·год	Ціна (без ПДВ), грн/МВт·год	Вартість (з ПДВ), тис. грн.
ДП «НАЕК «Енергоатом»	01.01.2020 – 14.08.2020	32 281,1	566,70	21 952 430,4
	15.08.2020 – 31.12.2020	14 018,2	10	168 218,9
	Всього	46 299,3		22 120 649,3
ПрАТ «Укргідроенерго»	01.01.2020 – 14.08.2020	1 214,5	673,76	981 940,2
	15.08.2020 – 31.12.2020	409,2	10	4 910,3
	Всього	1 623,7		986 850,6
Всього		47 923,0		23 107 499,9

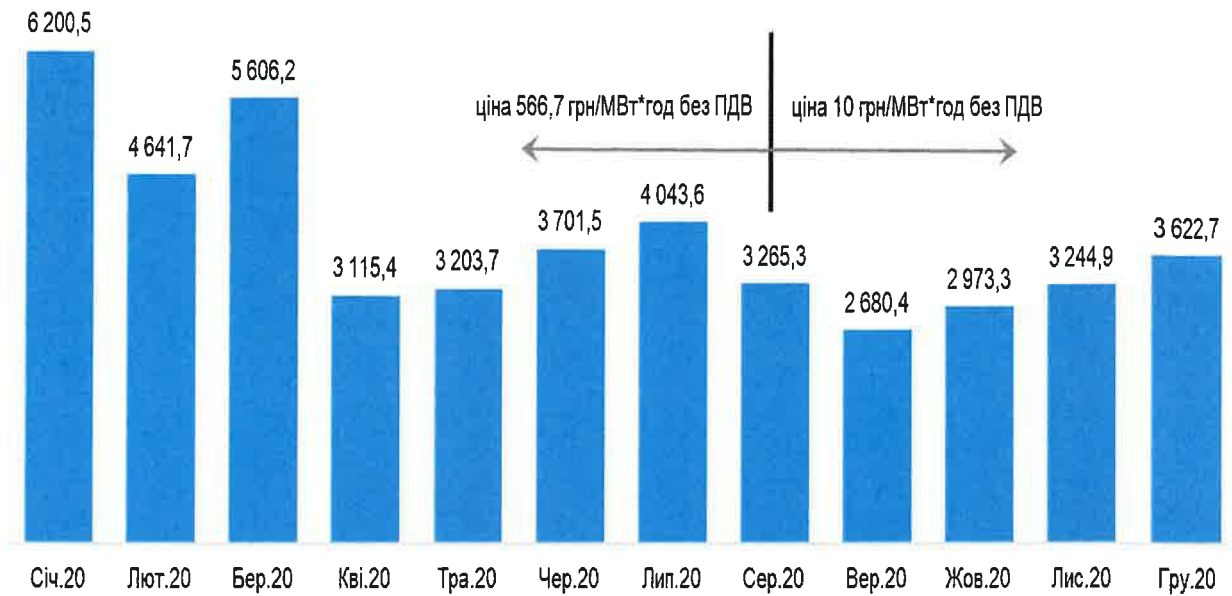
Протягом 2020 року ціна купівлі електричної енергії у виробників змінювалась. Так, відповідно до редакції Положення 483, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2019 № 1003, ціна електроенергії ДП «НАЕК «Енергоатом» складала 566,70 грн/МВт·год (без ПДВ), ПрАТ «Укргідроенерго» - 673,76 грн/МВт·год (без ПДВ).

Починаючи з 15 серпня 2020 року, відповідно до змін, внесених у Положення 483 постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 694, ціна електроенергії на виконання спеціальних обов'язків ДП «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» складала 10,00 грн/МВт·год без ПДВ.

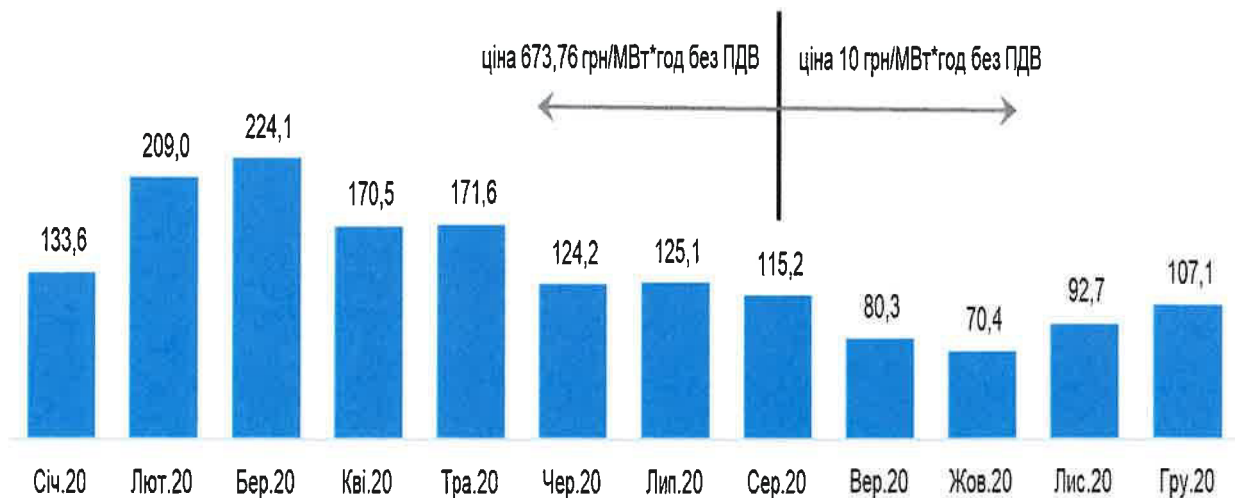
Динаміка купівлі обсягів електроенергії по періодах 2020 року склалась наступним чином (тис. МВт·год):

ДП "НАЕК "Енергоатом"

ПрАТ "Укргідроенерго"

Відповідно до умов договорів купівлі-продажу у 2020 році за придбану у виробників електроенергію станом на 1 січня 2021 року сплачено 16 251 951,3 тис. грн (з ПДВ).

За придбану електричну енергію з періодом постачання січень-грудень 2020 року сплачено 15 151 758,5 тис. грн, з них ДП «НАЕК «Енергоатом» – 14 376 183,7 тис. грн, ПрАТ «Укргідроенерго» – 775 574,8 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2020 року загальна заборгованість за куповану електричну енергію склала 7 926 343,2 тис. грн (з ПДВ), у тому числі перед ДП «НАЕК «Енергоатом» 7 715 388,7 тис. грн, ПрАТ «Укргідроенерго» – 210 954,5 тис. грн.

Таблиця 4

Заборгованість перед ДП «НАЕК «Енергоатом» за куповану у 2020 році електричну енергію в розрізі періодів, тис.грн (з ПДВ)

Період купівлі-продажу електроенергії	Заборгованість	Відсоток оплати
Лютий 2020	2 886 259,7	8,56%
Квітень 2020	1 552 947,5	26,70%
Травень 2020	2 151 373,0	1,25%
Червень 2020	1 153 885,5	54,16%
Разом	7 744 465,6	

Таблиця 5

Заборгованість перед ПрАТ «Укргідроенерго» за куповану у 2020 році електричну енергію в розрізі періодів, тис.грн (з ПДВ)

Період купівлі-продажу електроенергії	Заборгованість	Відсоток оплати
Квітень 2020	35 867,1	73,98%
Травень 2020	94 200,3	32,11%
Червень 2020	46 007,5	54,20%
Липень 2020	35 200,9	65,21%
Разом	211 275,8	

Загальний обсяг проданої електричної енергії постачальникам універсальних послуг (далі – ПУП) на потреби побутових споживачів склав 39 778,1 тис. МВт·год, операторам систем розподілу (далі - ОСР) та ОСП на покриття 80% вартості технологічних втрат електроенергії– 29,2 тис. МВт·год.

В частині продажу електроенергії постачальникам універсальних послуг

У 2020 році продаж електроенергії постачальникам універсальних послуг здійснювалась на підставі двосторонніх договорів купівлі-продажу електроенергії, укладених у червні 2019 року. Перелік ПУП та їх присутність у торгових зонах наведено в таблиці 6.

Таблиця 6

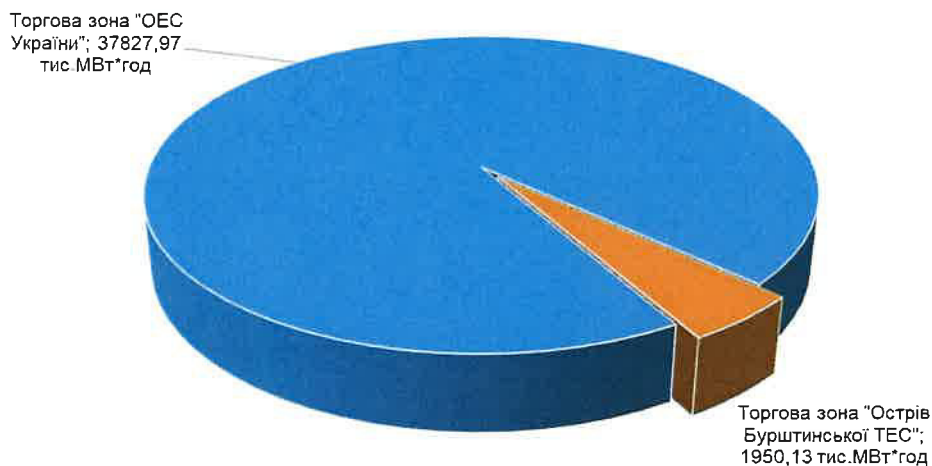
Перелік постачальників універсальних послуг, яким здійснювався продаж електроенергії на потреби побутових споживачів протягом 2020 року

№	Найменування	Торгівельна зона «ОЕС України»	Торгівельна зона «Острів Бурштинської ТЕС»
1	ТОВ "ЕНЕРА ВІННИЦЯ"	✓	
2	ТОВ "ВОЛИНЬЕЛЕКТРОЗБУТ"	✓	
3	ТОВ "ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
4	ТОВ "ДОНЕЦЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
5	ТОВ "ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
6	ТОВ "ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ"	✓	✓
7	ТОВ "ЗАПОРІЖЖЯЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ"	✓	
8	ТОВ "КИЇВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ"	✓	
9	ТОВ "КИЇВСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
10	ТОВ "КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
11	ТОВ "ЕНЕРА СХІД"	✓	
12	ТОВ "ЛЬВІВЕНЕРГОЗБУТ"	✓	✓
13	ТОВ "МИКОЛАЇВСЬКА ЕЛЕКТРОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
14	ТОВ "ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
15	ТОВ "ПРИКАРПАТЕНЕРГОТРЕЙД"	✓	✓
16	ТОВ "РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
17	ТОВ "ПОЛТАВАЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
18	ТОВ "ТЕРНОПІЛЬЕЛЕКТРОПОСТАЧ"	✓	✓
19	ПРАТ "ХАРКІВЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
20	ТОВ "ХЕРСОНСКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
21	ТОВ "ХМЕЛЬНИЦЬКЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
22	ТОВ "ЧЕРКАСИЕНЕРГОЗБУТ"	✓	
23	ТОВ "ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНА КОМПАНІЯ"	✓	
24	ТОВ "ЕНЕРА СУМИ"	✓	
25	ТОВ "ЕНЕРА ЧЕРНІГІВ"	✓	

Відповідно до прогнозних обсягів електроенергії, наданих ПУП, які необхідні для споживання побутовими споживачами, ДП «Гарантований покупець» за період січень-грудень 2020 року продав на користь ПУП електричної енергії загальним обсягом 39 778,1 тис. МВт·год, у тому числі по торговій зоні «ОЕС України» – 37 828,0 тис. МВт·год, по торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» – 1 950,1 тис. МВт·год.

Щомісячні обсяги продажу електричної енергії ПУП наведені у графіку:

Положення 483 в частині продажу ПУП електричної енергії для задоволення потреб побутових споживачів передбачає поставку ПУП електроенергії на розрахунковий місяць відповідно до замовлених ними прогнозних обсягів споживання побутовими споживачами за цінами, які розраховані відповідно до Положення 483, з подальшим коригуванням вартості продажу на фактичні дані щодо споживання електричної енергії

побутовими споживачами, що підтверджуються відповідними ОСР/ОСП, на території ліцензованої діяльності яких такий ПУП здійснював постачання електроенергії побутовим споживачам.

Коригування на фактичні обсяги споживання передбачає, зокрема, продаж ПУП погодинних обсягів перевищення прогнозних даних над фактичними за цінами ринку на «добу наперед», які склалися у відповідну годину відповідної доби.

Якщо при коригуванні погодинні фактичні обсяги споживання побутовими споживачами перевищують продані прогнозні обсяги, ПУП мають право докупити таку різницю як додаткові обсяги у другому періоді за цінами, які склалися відповідно до Положення 483 у розрахунковому місяці.

Загальна фактична вартість електроенергії, проданої ПУП на підставі прогнозних даних споживання електроенергії побутовими споживачами, склала 7 778 881,5 тис. грн (без ПДВ), середньозважена ціна купівлі-продажу без урахування ПДВ – 195,56 грн/МВт·год.

Загалом у 2020 році за куповану електричну енергію ПУП сплатили на користь гарантованого покупця 12 071 996,6 тис. грн (з ПДВ), з них за куповану електроенергію з періодом поставки січень-грудень 2020 року 9 108 876,7 тис. грн (з ПДВ). Заборгованість станом на 31.12.2020 склала 231 670,2 тис. грн, це поточна заборгованість, термін сплати якої настає, відповідно до умов договорів купівлі-продажу, у 2021 році.

В частині надання постачальниками універсальних послуг ДП «Гарантований покупець» послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів

Пункт 6 Положення 483 (в чинній редакції) передбачає, що у разі, якщо розрахункове значення ціни купівлі-продажу електроенергії, яка складається як різниця між середньозваженою фіксованою ціною на електроенергію для побутових споживачів і тарифами на послуги з передачі та розподілу електричної енергії та на послуги постачальника універсальних послуг становить менш як 10 грн за 1 МВт·год, гарантований покупець здійснює оплату постачальнику універсальних послуг за договором про надання послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Таким чином, на розмір вартості послуги та кількість ПУП які надають Підприємству послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів, істотно впливає рівень тарифу на передачу, тарифу на розподіл електроенергії та тарифу на послуги ПУП, які встановлюються відповідно до постанов НКРЕКП.

За період з січня по грудень 2020 року ПУП надали гарантованому покупцю послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів на загальну суму 2 753 963,5 тис. грн (без ПДВ).

У періоді січень-квітень 2020 року вартість послуги ПУП в кожному періоді розраховувалась виходячи з прогнозних обсягів споживання

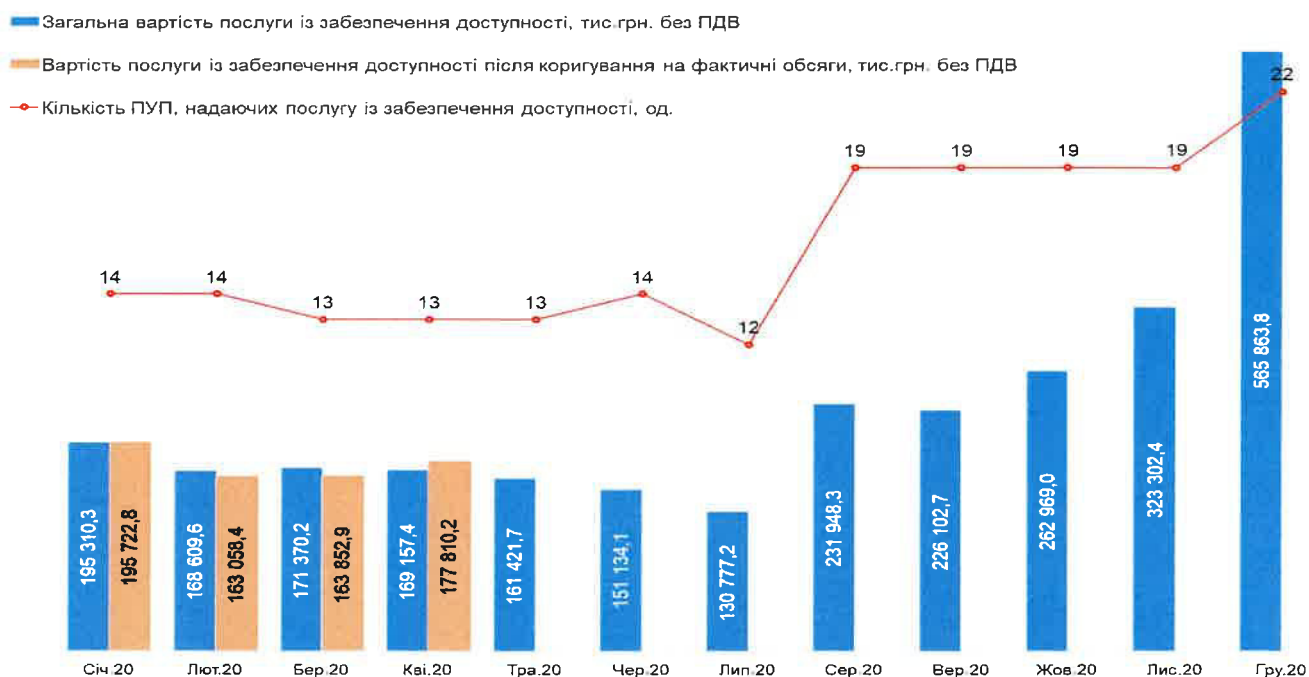

електроенергії побутовими споживачами у цьому періоді, з подальшим коригуванням на фактичні дані у наступному періоді.

Після змін у Положенні 483, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 400, починаючи з травня 2020 року фактична вартість послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів визначається за результатом розрахункового періоду.

У зв'язку зі змінами, протягом 2020 року, затверджених НКРЕКП, розмірів тарифів на передачу та розподіл електроенергії, тарифів на послуги ПУП, кількість ПУП, яким сплачувались кошти за послугу із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів, коливалась від 14 ПУП у січні до 22 ПУП у грудні.

Середньозважена ціна послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, розрахована шляхом ділення загальної фактичної вартості отриманих від ПУП послуг на фактично проданий ПУП обсяг електроенергії для задоволення потреб побутових споживачів, протягом 2020 року коливалась від 47,5 грн/МВт·год у січні до 148,13 грн/МВт·год у грудні. В цілому за 2020 рік така середньозважена ціна склала 69,23 грн/МВт·год.

В частині продажу електроенергії операторам систем розподілу електричної енергії, оператору системи передачі електричної енергії в обсягах, що відповідають 80 відсоткам обсягів, необхідних для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами

У 2020 році продаж електроенергії ОСР та ОСП для покриття 80% технологічних витрат здійснювався лише протягом січня-лютого як продаж додаткових обсягів на підставі двосторонніх договорів купівлі-продажу електроенергії, укладених в серпні 2019 року.

Перелік ОСР/ОСП та їх присутність у торгових зонах наведена у таблиці 7.

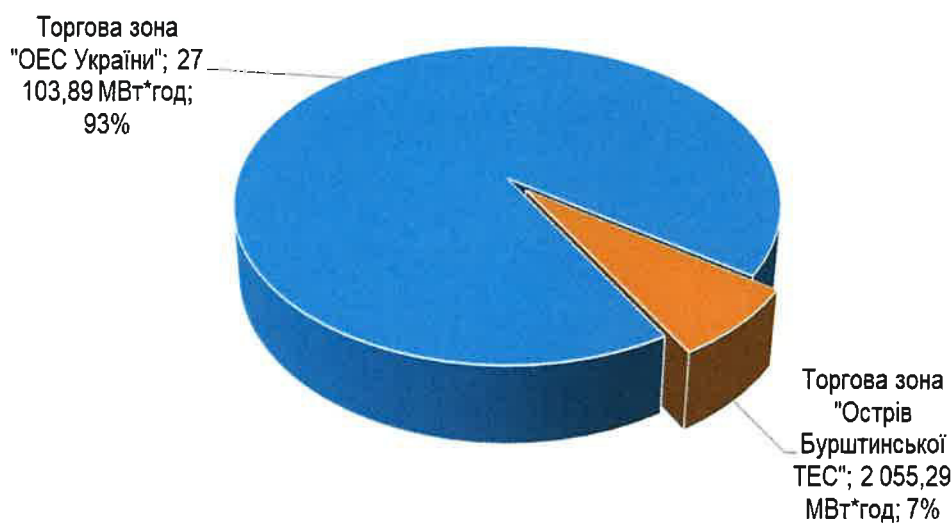
Перелік ОСР/ОСП, яким здійснювався продаж додаткових обсягів електроенергії протягом січня-лютого 2020 року

№	Найменування	Торгівельна зона «ОЕС України»	Торгівельна зона «Острів Бурштинської ТЕС»
1	АТ "ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО"	✓	
2	ПрАТ "ВОЛИНЬОБЛЕНЕРГО"	✓	
3	АТ "ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ"	✓	
4	АТ "ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ"	✓	
5	АТ "ЖИТОМИРОБЛЕНЕРГО"	✓	
6	ПрАТ "ЗАКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО"		✓
7	ПАТ "ЗАПОРІЖЖЯОБЛЕНЕРГО"	✓	
8	ПрАТ "ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ"	✓	
9	ПрАТ "КИЇВОБЛЕНЕРГО"	✓	
10	ПрАТ "КІРОВОГРАДОБЛЕНЕРГО"	✓	
11	ПрАТ "ЛЬВІВОБЛЕНЕРГО"	✓	✓
13	АТ "МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО"	✓	
14	АТ "ОДЕСАОБЛЕНЕРГО"	✓	
16	ПрАТ "ПРИКАРПАТТЯОБЛЕНЕРГО"	✓	✓
17	ПрАТ "РІВНЕОБЛЕНЕРГО"	✓	
18	ПАТ "СУМІОБЛЕНЕРГО"	✓	
19	ВАТ "ТЕРНОПІЛЬОБЛЕНЕРГО"	✓	
20	АТ "ХАРКІВОБЛЕНЕРГО"	✓	
21	АТ "ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО"	✓	
22	АТ "ХМЕЛЬНИЦЬКОБЛЕНЕРГО"	✓	
23	ПАТ "ЧЕРКАСИОБЛЕНЕРГО"	✓	
24	АТ "ЧЕРНІВЦІОБЛЕНЕРГО"	✓	
25	АТ "ЧЕРНІГІВОБЛЕНЕРГО"	✓	
26	ДП "РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРИЧНІ МЕРЕЖІ"	✓	
29	ДПЕМ ПрАТ "АТОМСЕРВІС"	✓	
30	АТ "Українська залізниця" в особі філії "Енергозбут" АТ "Укрзалізниця"	✓	✓
31	ПрАТ "ПЕЕМ "ЦЕК"	✓	
32	ПрАТ "НЕК "УКРЕНЕРГО"	✓	✓

Всього за період січень-лютий 2020 року ДП «Гарантований покупець» продало ОСР/ОСП – 29,2 тис. МВт·год, у тому числі у торговій зоні «ОЕС України» – 27,1 тис. МВт·год, у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» – 2,1 тис. МВт·год.

Загальна вартість електроенергії, проданої ДП «Гарантований покупець» на користь ОСР/ОСП протягом січня-лютого 2020 року, склала 16 524,5 тис. грн (без ПДВ) за ціною 566,70 грн./МВт·год (без ПДВ).

За куповану у 2020 році електричну енергію ОСР/ОСП на користь Підприємства сплачено 19 829,4 тис. грн, станом на 31 грудня 2020 року заборгованість відсутня.

Результати виконання спеціальних обов'язків із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії у 2020 році

Різниця між витратами та доходами, у 2020 році склала 6 945,3 млн. грн (без ПДВ), яка відповідно до ст.9¹ розділу XVI «Прикінцеві положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» включена до вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яку надає ДП «Гарантований покупець» НЕК «УКРЕНЕРГО».

Основною причиною різниці між витратами над доходами є дії ДП «НАЕК «Енергоатом», яке у період лютий-травень 2020 року в порушення Положення 483 самостійно обмежувало законтраковані у торговій зоні «ОЕС України» обсяги постачання електроенергії, через що Підприємство за чотири місяці недоотримало загалом 6,9 млн. МВт·год електричної енергії або 29,4% від обсягу поставки згідно з укладеними договорами (таблиця 8).

Недоотриманий Підприємством обсяг електроенергії,
пов'язаний з обмеженням ДП «НАЕК "Енергоатом"» обсягів продажу період
лютий-травень 2020 року, тис. МВт·год

Показник	Лютий 2020	Березень 2020	Квітень 2020	Травень 2020	Всього за 4 місяці
Обсяг відповідно до укладених двосторонніх договорів	6 433,4	6 514,6	5 191,9	5 338,9	23 478,9
Фактичний обсяг продажу з урахуванням зниженого ДП "НАЕК "Енергоатом" обсягу	4 641,7	5 606,2	3 115,4	3 203,7	16 567,1
Недоотриманий обсяг	1 791,6	908,4	2 076,5	2 135,3	6 911,8
у % до договорів	27,8%	13,9%	40,0%	40,0%	29,4%

Такі дії ДП «НАЕК «Енергоатом»» призвели до необхідності купувати ДП «Гарантований покупець» недостатні для забезпечення потреб побутових споживачів у зоні «ОЕС України» обсяги електроенергії на ринку на «добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та на балансуєчому ринку. Всього за 4 місяці втрати Підприємства від купівлі недостатніх обсягів склали 264 млн. грн (з ПДВ).

Загальні втрати Підприємства з урахуванням недоотриманої суми коштів від продажу недопоставленого обсягу електроенергії склали, в залежності від напряму продажу (продаж на РДН/ВДР або на балансуєчому ринку), від 3,4 млрд. грн до 5,4 млрд. грн (з ПДВ).

У разі, якщо б ДП «НАЕК «Енергоатом»» не порушувало у 2020 році вимоги Положення 483 у частині забезпечення продажу Підприємству передбачених спеціальними обов'язками обсягів електроенергії, заборгованість Підприємства перед ДП «НАЕК «Енергоатом»» станом на 31.12.2020 становила б від 2,3 млрд. грн до 4,3 млрд. гривень.

У частині продажу електричної енергії на організованих сегментах ринку

За 2020 рік Підприємство продало на організованих сегментах ринку близько 9 602 тис. МВт·год, з яких 4 369 тис. МВт·год надлишків електричної енергії АЕС і ГЕС, купленої відповідно до Положення 483 та проданої ПУП та ОСР, ОСП, та 5 233 тис. МВт·год прогнозних обсягів електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії:

- у січні – 2 026 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 543 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 483 тис. МВт·год ВАД;

- у лютому – 1 299 тис. МВт·год, у т.ч. – 644 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 655 тис. МВт·год ВАД;

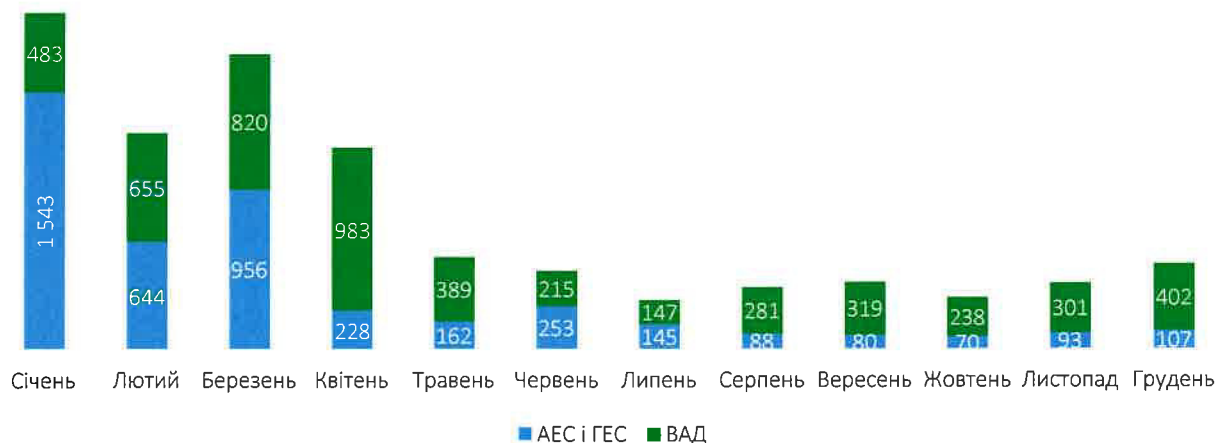
- у березні – 1 776 тис. МВт·год, у т.ч. – 956 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 820 тис. МВт·год ВАД;

- у квітні – 1 211 тис. МВт·год, у т.ч. – 228 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 983 тис. МВт·год ВАД;
- у травні – 551 тис. МВт·год, у т.ч. – 162 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 389 тис. МВт·год ВАД;
- у червні – 468 тис. МВт·год, у т.ч. – 253 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 215 тис. МВт·год ВАД;
- у липні – 292 тис. МВт·год, у т.ч. – 145 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 147 тис. МВт·год ВАД;
- у серпні – 369 тис. МВт·год, у т.ч. – 88 тис. МВт·год АЕС і ГЕС, 281 тис. МВт·год ВАД;
- у вересні – 399 тис. МВт·год, у т.ч. – 80 тис. МВт·год ГЕС, 319 тис. МВт·год ВАД;
- у жовтні – 308 тис. МВт·год, у т.ч. – 70 тис. МВт·год ГЕС, 238 тис. МВт·год ВАД;
- у листопаді – 394 тис. МВт·год, у т.ч. – 93 тис. МВт·год ГЕС, 301 тис. МВт·год ВАД;
- у грудні – 509 тис. МВт·год, у т.ч. – 107 тис. МВт·год ГЕС, 402 тис. МВт·год ВАД.

Середньозважена ціна продажу ДП «Гарантований покупець» на організованих сегментах ринку за 2020 рік склала 1 294 грн./МВт·год.

Динаміка продажу гарантованим покупцем електричної енергії на організованих сегментах ринку у 2020 році, тис. МВт·год

За 2020 рік Підприємство купило на організованих сегментах ринку близько 1 287 тис. МВт·год, з яких 1 273 тис. МВт·год електричної енергії, купленої відповідно для забезпечення потреб населення відповідно до Положення 483, та 14 тис. МВт·год скоригованих прогнозних обсягів електричної енергії, наданих виробниками з альтернативних джерел:

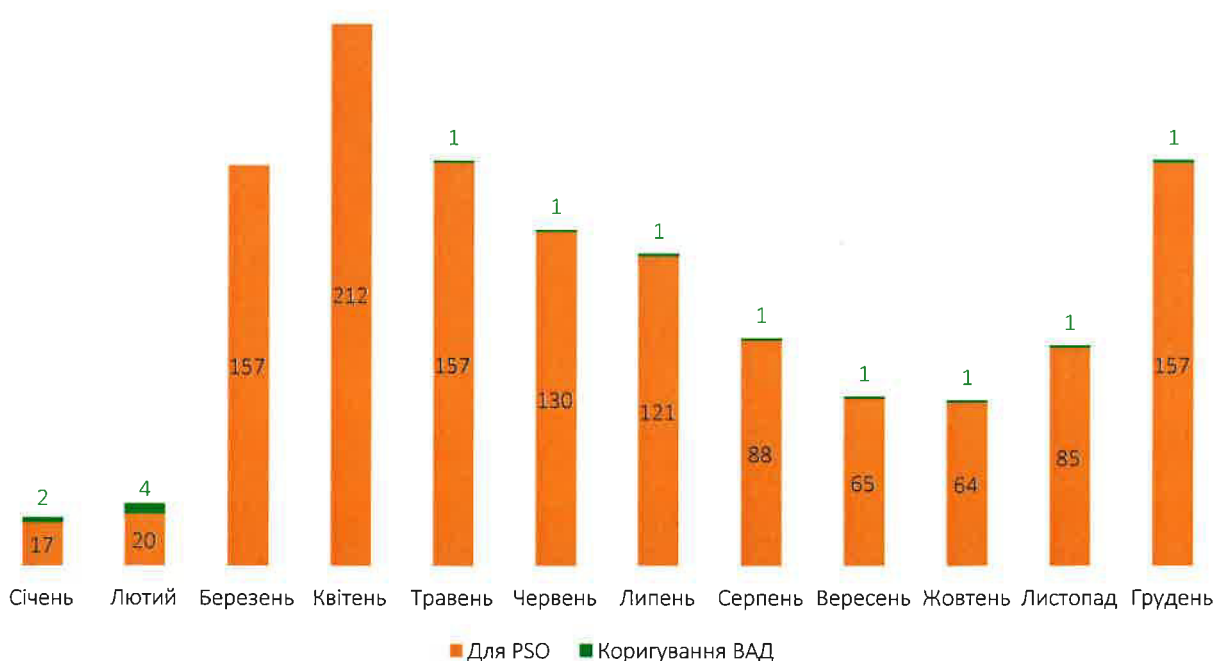
- у січні – 19 тис. МВт·год, у т.ч. – 2 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;

- у лютому – 24 тис. МВт·год, у т.ч. – 4 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у березні – 157 тис. МВт·год;
- у квітні – 212 тис. МВт·год;
- у травні – 158 тис. МВт·год, у т.ч. менше 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у червні – 131 тис. МВт·год, у т.ч. менше 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у липні – 122 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у серпні – 89 тис. МВт·год, у т.ч. менше 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у вересні – 66 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у жовтні – 65 тис. МВт·год, у т.ч. менше 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у листопаді – 86 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;
- у грудні – 158 тис. МВт·год, у т.ч. – 1 тис. МВт·год скоригованих прогнозних графіків ВАД;

Середньозважена ціна купівлі ДП «Гарантований покупець» на організованих сегментах ринку за 2020 рік склала 1 584 грн/МВт·год.

Динаміка купівлі електричної енергії гарантованим покупцем на організованих сегментах ринку у 2020 році,
тис. МВт·год

У частині купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами

У 2020 році ДП «Гарантований покупець», для забезпечення потреб побутових споживачів у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС», купило близько 312 тис. МВт·год електричної енергії:

- у березні - 9 тис. МВт·год;
- у липні - 5 тис. МВт·год;
- у серпні - 40 тис. МВт·год;
- у вересні - 64 тис. МВт·год;
- у жовтні - 83 тис. МВт·год;
- у листопаді - 71 тис. МВт·год;
- у грудні - 40 тис. МВт·год;

У січні-лютому та квітні-червні 2020 року ДП «Гарантований покупець» не здійснювало купівлю електричної енергії на електронних аукціонах Товарної біржі «Українська енергетична біржа» у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» у зв'язку з економічною недоцільністю.

Динаміка купівлі електричної енергії гарантованим покупцем за двосторонніми договорами у 2020 році, тис. МВт·год

Для періоду постачання червень-серпень 2020 року ДП «Гарантований покупець» ініціювало власні аукціони з продажу електричної енергії, яка залишилась після виконання спеціальних обов'язків. Всього було продано близько 364 тис. МВт·год електричної енергії:

- у червні - 0,5 тис. МВт·год;
- у липні - 268 тис. МВт·год;
- у серпні - 95,5 тис. МВт·год.

Динаміка продажу гарантованим покупцем за двосторонніми договорами електричної енергії після виконання спеціальних обов'язків у 2020 році, тис. МВт·год

У частині продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, за двосторонніми договорами

З жовтня 2020 року ДП «Гарантований покупець» ініціює власні аукціони з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел за двосторонніми договорами. Усього було продано 453 тис. МВт·год:

- у жовтні - 100 тис. МВт·год;
- у листопаді - 171 тис. МВт·год;
- у грудні - 182 тис. МВт·год.

Динаміка продажу гарантованим покупцем за двосторонніми договорами електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, у 2020 році, тис. МВт·год

За підсумками фінансово-господарської діяльності ДП «Гарантований покупець» за 2020 рік:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 66 978 654 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції – 66 779 242 тис. грн;
- валовий прибуток – 199 412 тис. грн;
- інші операційні доходи – 29 420 тис. грн;
- адміністративні витрати – 89 119 тис. грн;
- витрати на збут – 108 124 тис. грн;
- інші операційні витрати – 11 694 тис. грн;
- фінансовий результат від операційної діяльності – 19 895 тис. грн;
- інші доходи – 383 тис. грн;
- фінансовий результат до оподаткування – 20 151 тис. грн;
- витрати з податку на прибуток – 3 942 тис. грн;
- чистий фінансовий результат – 16 209 тис. гривень.

Фінансування витрат Підприємства здійснювалось в межах кошторису на 2020 рік, який затверджено постановою НКРЕКП від 17.12.2019 № 2854 (із змінами).

У звітному періоді сплата ДП «Гарантований покупець» податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів становила 1 781 543 тис. грн, в т. ч.:

- податок на додану вартість – 1 753 559 тис. грн;
- інші податки і платежі – 27 984 тис. грн,

Єдиний соціальний внесок в звітному періоді становив 14 503 тис. гривень.

Відшкодовано з бюджету податку на додану вартість у сумі 284 899 тис. гривень.

Податковий борг відсутній.

Станом на 31 грудня 2020 року власний капітал ДП «Гарантований покупець» становить 71 964 тис. гривень.

Заборгованість із заробітної плати у Підприємства відсутня.

Також, в звітному періоді Підприємство не отримувало з державного бюджету позик, кредитів, фінансової допомоги.

Ліквідність та зобов'язання

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) (оборотні активи/поточні зобов'язання) дорівнює 1,001. Значення показника знаходиться в межах нормативного (1–1,5), що характеризує достатність ресурсів Підприємства, які можуть бути використані для погашення своїх поточних зобов'язань.

Коефіцієнт поточної ліквідності (оборотні активи – запаси)/поточні зобов'язання) дорівнює 1,001. Значення показника більше нормативного (0,6), що показує можливість Підприємства здійснювати погашення поточних зобов'язань за умови своєчасних розрахунків з дебіторами.

Поточні зобов'язання ДП «Гарантований покупець» складають 40 716 898 тис. грн, з яких:

- 36 112 263 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- 595 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- 150 280 тис. грн – поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами;
- 1 786 тис. грн - довгострокові зобов'язання;
- 4 451 974 тис. грн – інші зобов'язання.

Оборотні активи ДП «Гарантований покупець» складають 40 759 521 тис. грн, з яких:

- 34 489 107 тис. грн – дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- 36 908 тис. грн – дебіторська заборгованість за виданими авансами;
- 74 807 тис. грн – дебіторська заборгованість з бюджетом;
- 2 221 тис. грн – інша поточна заборгованість;
- 95 367 тис. грн – гроші та їх еквіваленти;
- 6 060 191 тис. грн – інші оборотні активи.

Таким чином, отриманий результат показників ліквідності ДП «Гарантований покупець» дозволяє зробити висновок, що у Підприємства достатньо ресурсів для виконання своїх поточних зобов'язань та при своєчасних розрахунках дебіторів, ризиків з невиконанням зобов'язань не виникне.

Екологічні аспекти

ДП «Гарантований покупець» є ключовою ланкою забезпечення розвитку альтернативної енергетики в Україні, однією з ключових переваг якої є екологічність.

Традиційна енергетика перенавантажує атмосферу вуглекислим газом та іншими викидами, що призводить до глобального потепління. Наслідками є збільшення кількості та сили негативних атмосферних явищ, посухи, підвищення рівня моря, вимирання цілих екосистем тощо.

На відміну від цього, більшість відновлювальних джерел енергії виробляють значно менше негативних викидів. Навіть сумарні викиди повного «життєвого циклу» відновлювальної енергетики (тобто викиди на кожному етапі життя технології - виробництво, установка, експлуатація, виведення з експлуатації) є доволі незначними.

Збільшення кількості та якості відновлюваних джерел енергії дозволяє частково замінити традиційну енергетику та значно зменшити шкідливі викиди.

У довгостроковому періоді виробництво електроенергії з відновлюваних джерел є найбільш перспективним шляхом розвитку енергетичної галузі. Розвиток «зеленої» енергетики забезпечує сталий розвиток суспільства, нівелює загрозу вичерпності ресурсів, засвідчує відповідальність перед навколишнім середовищем та поліпшує загальносвітову екологічну ситуацію. З кожним роком ефективність «зеленої» енергетики лише зростає і невдовзі відновлювальна енергетика за своїми економічними показниками зможе не лише конкурувати з традиційними виробниками електроенергії, а й посяде домінуюче положення на світовому ринку електроенергії.

Водночас, ефективний розвиток «зеленої» енергетики на національному рівні неможливий без участі держави. Це обумовлено її тимчасово неконкурентною собівартістю порівняно з традиційною енергетикою та необхідністю залучення значних обсягів інвестицій (як фінансових, так і інноваційно-технологічних). Діяльність ДП «Гарантований покупець» є саме тим дієвим механізмом підтримки альтернативної енергетики, якого потребує забезпечення національних інтересів.

Підприємство також опікується питаннями екології в повсякденній діяльності. При оновленні освітлювальних приладів, офісної та периферійної техніки одним з обов'язкових критеріїв відбору слугує рівень енергоспоживання обладнання. Навіть при виготовленні бізнес-карток для працівників Підприємства використовується виключно перероблений папір.

В своїй діяльності Підприємство використовує електромобілі. Цей вид транспорту набагато менше завдає шкоди навколишньому середовищу порівняно з традиційними бензиновими автомобілями.

Соціальні аспекти та кадрова політика

В основі діяльності ДП «Гарантований покупець» є належне та ефективне виконання завдань, покладених на Підприємство державою.

Запорукою високих показників діяльності ДП «Гарантований покупець» є високопрофесійний, згуртований трудовий колектив. Для Підприємства цінний кожен співробітник, незалежно від його віку, статі, національності та займаної посади. Тому, всім співробітникам надаються рівні можливості для успішної роботи, професійного розвитку та кар'єрного зростання. З метою формування високоефективної професійної команди підприємство застосовує дієві новітні системи підбору, навчання та оцінки персоналу шляхом:

- залучення до роботи висококваліфікованих молодих спеціалістів;
- систематичного навчання та підвищення професійних знань та навиків.
- сучасного технологічного оснащення.
- досконалення соціальної політики підприємства.

Облікова кількість штатних працівників на кінець 2020 року становить 108 осіб, з них 60 осіб - жінки.

Стать	Кількість працівників, осіб	Частка від загальної кількості, %
Жінки	60	56
Чоловіки	48	44
Разом	108	100

Про високий рівень кваліфікації працівників свідчить наявність наукових ступенів у працівників, а саме: 3 кандидати наук та 1 доктор наук.

Серед працівників понад 90 % мають повну вищу освіту.

Рівень освіти	Кількість працівників, осіб
Повна вища освіта	98
Базова вища освіта	6
Середньо - спеціальна	4

Штатним розписом Підприємства передбачені посади наступних професійних угруповань: керівники, професіонали, фахівці, технічні службовці, робітники та найпростіші професії.

Половину облікової чисельності становлять професіонали (50%).

Професійна назва робіт	Жінки		Чоловіки		Всього	
	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть, осіб	частка від загальної чисельності, %
Керівники	18	16,7	21	19,4	39	36,1
Професіонали	31	28,7	23	21,3	54	50
Фахівці	8	7,4	1	0,9	9	8,3
Робітники	0	0	3	2,8	3	2,8
Найпростіші професії	3	2,8	0	0	3	2,8
Всього	60	55,6	48	44,4	108	100

Плинність кадрів у 2020 році на підприємстві становить 6%, що є результатом якісної кадрової політики.

Молодь становить 36% всього персоналу, 99% працівників молодші 60 років, ці показники є позитивними.

Вікова група	Кількість працівників, осіб	Жінки, особи	Чоловіки, особи
Молодь (до 35 років)	39	21	18
Від 35 років до 60	68	38	30
Старше 60 років	1	1	0

Середньооблікова чисельність у 2020 році склала 97 осіб.

Серед працюючих є особи з інвалідністю, учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції, учасник бойових дій.

При підборі персоналу відсутня будь-яка дискримінація. Особлива увага приділяється професіоналізму, досвіду та ініціативності в роботі.

Працівникам ДП «Гарантований покупець» надаються всі соціальні гарантії, передбачені законодавством та додаткові гарантії відповідно до умов Колективного договору:

- надається матеріальна допомога, а саме:
  - на оздоровлення працівників;
  - на придбання ліків та медичне обслуговування;
  - жінкам, що виховують дитину без батька;
  - працівникам, які виховують дитину з інвалідністю;
  - при одруженні та народженні дитини;
- наявне корпоративне добровільне медичне страхування.

Виплата заробітної плати працівникам відбувається в терміни, визначені законодавством та Колективним договором ДП «Гарантований покупець».

У 2020 році працівники підприємства нагороджувались відзнаками: Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Грамотами та Подяками Міністерства енергетики України, Подяками ДП «Гарантований покупець».

Ризики

Операційні ризики.

До операційних ризиків можна віднести дії окремих учасників ринку, які використовували внесені 26.11.2019 зміни до Правил ринку, що призводили до критичного зниження цін на РДН та цін на балансуєчому ринку електричної енергії в години мінімального навантаження.

Також, зниження попиту та зростання пропозиції на ринку електричної енергії, що призводило до неможливості продажу у 2020 році значного обсягу електричної енергії виробників, та, як результат, Підприємство змушене реалізовувати електричну енергію НЕК «Укренерго» як врегулювання небалансів (особливо в період з травня по вересень поточного року).

Самостійне зниження ДП «НАЕК «Енергоатом», в порушення вимог Положення 483, обсягів продажу Підприємству електроенергії у лютому

2020 року - на 28%, з 29 березня по 31 травня 2020 року - на 40%, призводить до її недостатнього обсягу для забезпечення потреб побутових споживачів в енергетичній зоні ОЕС України (щонайменше на 6,9 млрд. кВт·год), а також до недоотримання Підприємством коштів на суму від 3,4 до 5,4 млрд. грн. (з ПДВ), які мали бути додатково спрямовані в оплату купованої електроенергії. В результаті чого, Підприємство було змушене здійснювати докупівлю електроенергії на ринку електроенергії для забезпечення потреб населення у години максимального навантаження на території ОЕС України.

Фінансові ризики.

Кредитний ризик – це ризик того, що контрагент не виконує своїх зобов'язань за фінансовими інструментами або за контрактом, що може призвести до фінансових збитків і виникає даний ризик переважно у зв'язку з дебіторською заборгованістю контрагентів Підприємства.

Ризик ліквідності. Підприємство провадить свою діяльність відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів енергетичної галузі. Протягом звітного періоду фінансово - економічна діяльність Підприємства була збалансована.

Ризик ліквідності може виникнути внаслідок прийняття нормативно-правових актів, що регуляторно обмежують або встановлюють граничні межі цін на ринку «на добу наперед», що, як результат, може призвести до зниження цін на РДН та обсягів продажу електричної енергії Підприємством.

Також ризик ліквідності може виникнути внаслідок обмеження обсягу постачання електроенергії виробниками електричної енергії. У зв'язку з чим, для ДП «Гарантований покупець» існуватиме ризик недоотримання в повному обсязі коштів, які необхідні для своєчасного виконання своїх платіжних зобов'язань у встановлені строки, що впливатиме на стале функціонування Підприємства.

Вплив пандемії COVID-19

Спалах захворювання COVID-19 вперше було зареєстровано незадовго до закінчення 2019 року. У той час в м. Ухань, столиці китайської провінції Хубей, було виявлено велику кількість випадків «пневмонії невідомого походження». 31 грудня 2019 року Китай повідомив Всесвітню організацію охорони здоров'я (ВООЗ) про новий тип вірусу. З тих пір вірусна інфекція поширилася по всьому світу. 11 березня 2020 р ВООЗ оголосила спалах COVID-19 пандемією.

Швидке поширення пандемії у 2020 році спонукало уряди багатьох країн, у тому числі України, до запровадження різних заходів боротьби зі спалахом, включаючи обмеження подорожей, закриття бізнесу, режим ізоляції певної території, карантину, тощо. Ці заходи вплинули на глобальний ланцюжок поставок, попит на товари та послуги, а також масштаби ділової активності, що спричинило волатильність на фінансових та товарних ринках. Криза, обтяжена карантинними заходами негативно позначилася на обсягах виробництва, капітальних інвестиціях та зайнятості. Це погіршило фінансовий стан значної частини підприємств, падіння доходів, тощо.

Управлінський персонал оцінив вплив COVID-19 на знецінення активів Підприємства, його доходи від реалізації, здатність Підприємства генерувати достатній грошовий потік для своєчасного погашення зобов'язань, та можливість продовжувати свою діяльність в осяжному майбутньому. На дату випуску цього Звіту, вплив COVID-19 на діяльність Підприємства не був суттєвим.

Кінцевий вплив COVID-19 буде залежати від майбутніх подій, включаючи, серед іншого, від кінцевого географічного поширення та тяжкості вірусу, наслідків урядових та інших заходів, спрямованих на запобігання поширення вірусу, розробки ефективних методів лікування, тривалості спалаху, дій, які вживають урядові органи, замовники, постачальники та інші треті сторони, наявності робочої сили, термінів та ступеню відновлення нормальних економічних та операційних умов. Управлінський персонал продовжує докладати зусиль для виявлення, управління та пом'якшення наслідків пандемії COVID-19 на результати Підприємства; однак, існують фактори, що знаходяться поза межами знань та контролю, включаючи тривалість та тяжкість цього спалаху, будь-яких подібних спалахів, а також вжитих подальших урядових та регуляторних дій.

Дослідження та інновації

Досліджень, інноваційної діяльності та розробок Підприємством протягом звітного періоду не проводилось.

Фінансові інвестиції

Протягом 2020 року ДП «Гарантований покупець» не здійснював фінансові інвестиції у цінні папери підприємств та фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства.

Перспективи та інновації

Вдосконалення системи прогнозування виробництва «зеленої» електроенергії

Гарантований покупець для визначення обсягу продажу електричної енергії на РДН має здійснювати власне прогнозування обсягів відпуску електричної енергії генеруючими одиницями за «зеленим» тарифом.

Система прогнозування має включати в себе:

1) історичні дані щодо потужності та відпуску електричної енергії генеруючими одиницями продавців та споживачів за «зеленим» тарифом та погодних умов (швидкість вітру, сонячне випромінювання тощо), а також статистичні дані, отримані в результаті їх обробки;

2) прогнозні погодні умови (швидкість вітру, сонячне випромінювання тощо) у розрізі географічних регіонів;

3) доступну потужність генеруючих одиниць продавців та споживачів за «зеленим» тарифом;

- 4) обсяг відпуску електричної енергії продавців, прогнозований ними, — для визначення обсягів купівлі-продажу на РДН;
- 5) обсяг відпуску електричної енергії продавців, прогнозований ними, — для визначення обсягів купівлі-продажу електричної енергії на ВДР;
- 6) прогнозовані витрати води (стік), рівень води у водосховищах продавців та споживачів за «зеленим» тарифом.

На сьогодні у Підприємства відсутнє спеціалізоване програмне забезпечення, яке дозволить проводити відповідний аналіз на високому рівні. Оскільки гарантований покупець є стороною, відповідальною за баланс, питання прогнозування є одним із пріоритетних для Підприємства.

Щодо впровадження аукціонів з розподілу квот підтримки

Протягом 2020 року Підприємство тісно співпрацювало з Міністерством енергетики України, а також із колегами з платформи ProZorro, де власне відбуватимуться аукціони. В той час як триває технічна підготовка платформи, Підприємство вживає усіх заходів, щоб забезпечити успішну організацію пілотного аукціону.

Завдання гарантованого покупця – зробити процедуру впровадження аукціонів максимально відкритою і прозорою відповідно до принципів роботи Підприємства.

Інші перспективні напрямки діяльності ДП «Гарантований покупець».

Запровадження системи видачі гарантій походження електричної енергії, яка вироблена з альтернативних джерел енергії

Зазначена система передбачена, як обов'язкова на виконання зобов'язань держави Україна перед Європейським Співтовариством та визначених директивою Європейського парламенту та Ради 2009/28/ЄС. З 2014 року відповідальним органом за запровадження системи видачі гарантій походження електричної енергії є Держенергоефективності. На сьогодні така система відсутня.

Створення передумов надання ДП «Гарантований покупець» суб'єктам господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії та входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, послуг постачальника даних комерційного обліку електричної енергії

Виконання цієї функції дасть змогу отримувати доступ до показників комерційного обліку в режимі реального часу, що дозволить покращити якість прогнозів виробників з альтернативних джерел енергії. Також, це дозволить належним чином виконувати функцію видачі гарантій походження електричної енергії.

Клієнтоорієнтованість

Підприємство запроваджує інноваційні та клієнтоорієнтовані механізми в своїй роботі. Кожен виробник електроенергії за «зеленим» тарифом, який уклав договір з державним підприємством «Гарантований покупець», має особистий

робочий кабінет на сайті Підприємства. Наразі за допомогою особистого робочого кабінету виробник електроенергії за «зеленим» тарифом може:

- подати прогноз обсягів виробництва електроенергії;
- отримати дані, необхідні для розрахунку частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця.

В майбутньому Підприємство планує розширювати перелік інформації та послуг, які будуть надаватись через електронний кабінет.

Директор

К.Я. Петриковець